

1883.

Tizenkettedik évfolyam.

TORONTÁL.

34-ik szám.

Csütörtök, augusztus 23-án.

VEGYESTARTALMU HETILAP. — A MEGYE KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekén.
Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . 6 frt | Félévre . . . 3 frt
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 frt 50 krral számítva — minden nyelven fölvetettek a kiadóhivatalban. — Kéretik az ígatási díjakat az ígatyományokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.

Hivatalos hirdetések:
A „Torontál”-ba iktatandó hivatalos hirdetések díjai előltesen beküldendők, még pedig 100 szóig egyszeri hirdetésért 1 frt, 100-200 szóig 2 frt, 200-300 szóig 3 frt és így tovább. Azonfelül minden egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj és az esedékes nyugtábelvétel is beküldendő.

Magan hirdetések:
A 3-hasábos garmonsor első hirdetésénél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekén, hová az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

August 18. és 20-án.

— a. Két országünnep csaknem egymásután, a melyen a szeretet, hódolat és kegyelet érzelmeivel járulunk a Mindenható elé, pártfogását kérve a honalapítónak, s áldást esdve a honfenntartóra. Boldog ország és boldog fejedelem, melynek és kinek népei e napon nem szokásból, hanem igaz szeretetből és kegyelethől szereglenek az Úr színe elé, hogy míg az egyiknek szent emlékét áhítatos kebellet megünnepelik, a másiknak áldást esdjenek koronás fejére, és boldogan, hosszan tartó életeért könyörögnek, hogy az anyyi vér- és vagyonáldozatba került alkotmányosság keretében, az ország és annak népeit a megelégedés, boldogság és felvirágzás kikötőjébe vezérelhesse.

Felséges apostoli királyunk születésnapja előestéjén fényes kivilágítás mellett a tűzoltóegylet zenekara mulattatta az egybesereglett nagyszámú közönséget, mely a késői éjjeli órákban is az ildomos magatartásnak legcsekélyebb megsértése nélkül folytatta a kedélyes szórakozást.

Augusztus 18-ika borongós, esős idővel köszöntött be, de ez nem tartá vissza Nagy-Becskerek loyális érzelmű közönségét a tömeges megjelenéstől. — Megyénk főispánja az egyházi ünnepély megkezdése előtt rendkívüli közgyűlést hívott egybe, a mely annak indítványára, osztatlan általános lelkesedés közt elhatározta, a miniszterelnök útján táviratilag tolmácsolni a trón előtt hódolatjeljes üdvökvánatait, s azt, hogy a királyi családban legközelebb bekövetkezendő örvendetes esemény alkalmából megyszerte megtartandó hála Isteni tiszteleten az összes tör-

vényhatósági tisztviselők, községi képviselők és előjárók megjelenjenek, kimondván, hogy ezt minden megyebizottsági tagtól is elvárja.

Tallian, alispán, megbízott, hogy a szerencsés szülés után a trónörökös pár elvált a törvényhatóság örömet feliraltilag fejezze ki. Elhatározott tovább, hogy az örvendetes esemény emlékére a törvényhatóság jótékony alapítványt tesz. Az állandó választmány e részben javaslatlételre hivatott fel.

Végül megalakított a díszküldöttség, mely főispánunk vezetése alatt királyunkat Torontálmege nevében Szegeden üdvözlendi, esetleg Temesvárra kíséri.

A rendkívüli közgyűlés bezártával a külön felekezeti egyházakban szolgáltatott szertartásokon vettek részt: a főispán vezérlete mellett az összes megyei tisztikar, a helyben állomásozó közös és honvéd hadsereg minden rangu tisztjei, a város polgármestere, főjegyzője, kapitánya és tanácsosai, a pénzügy, adófelügyelőség, posta, távirat stb. hivatalnokai.

A róm. kath. egyházban Schaffer Antal apát és pápai kamarás díszes segédlettel pontificált.

Az ez idő szerint még közös evang. és ref. egyházban Szalay József, ref. lelkész mondott egy költői képekben is gazdag meleg imát, a mely eleitől végig megtartotta azt a komolyságot, melyet az ünnep magasztossága követel.

A helybeli izr. hitközség templomában ünnepélyes isteni tisztelet tartott a megyei és városi tisztikar, a honvéd és közös hadsereg itt állomásozó tisztikara, a kir. törvényszék és járásbírósg képviselői és a helybeli intelligencia jelenlétében. A szokások énekeken kívül Dr. Klein Mór, a hitközség dérek és hazafias papja mondott alkalmi beszédet, melyben a valódi hazafiság fogalmát fejte-

getvén, beszéde tartalomra és terjedelmére nézve egyaránt a szó szoros értelmében mély és alapos tudományosságról tanuskodó értekezés volt, mely minden jelenlévőre meggyőzőleg hatott és a tiszta vallásossággal párosult önzetlen és lángoló honszeretetet tanusított; a lelkes szónok minden egyes szava az újabbkeltű „társadalommentő” eszméket valódi értékőkre leszállította. Az isteni tisztelet a főrabbi imájával és a néphymnus eléneklésével befejeztetett.

Jegyzőkönyv.

Felvetett Torontálmege közönségének Nagy-Becskerekén 1883. évi augusztus hó 18-án és folytatva több napján tartott rendkívüli közgyűlésén.

Jelen voltak:

Hertelendi és vindornyalaki Hertelendy József főispán úr elnökle alatt Tallian Béla alispán, Kéler Ákos aljegyző, Fuchs Sebő árvaszéki elnök, Kamenszki Ignác főpénztárnok, Kollarich Mihály gyámpénztárnok, Hadzsics Caesar, Grób Béla, Andrassy Mihály, Hegedűs Miklós m. aljegyzők, Dániel János, Várady Mihály biz. tagok, Kovács Péter, Szepessy Mihály, Lászlóffy Simon, Grandjean Ede, Tyurcsits Miklós, Kovács Péter biz. tagok.

Elnök főispán úr a megjelenteket üdvözölve, előadja, hogy egyrészt a legmagasabb uralkodóházban a legközelebbi időre várt örvendetes családi esemény másrészt, ő felsége urunk és királyunknak szintén a közel jövőben várható szegedi utja alkalmából tendő intézkedések feletti határozat hozatal céljából egy rendkívüli közgyűlés egybehívását szükségesnek tartván, azt tekintettel ő császári és apostoli felsége dicsőségesen uralkodó urunk és királyunk legmagasabb születésnapjára, a mai napra hiva egybe, hogy ekként alkalmá legyen a törvényhatóságnak hódolatjeljes szerencse- és üdvökvánatait a legmagasabb trón számolyához juttatni s ezzel a gyűlést megnyitottnak jenteni ki.

Elnök főispán indítványozza, hogy ő császári és apostoli királyi felsége legmagasabb születésnapja alkalmából táviratilag kérsessék fel miniszterelnök úr ő nagyméltósága, hogy a törvényhatóság hódolatjeljes szerencse-

és üdvökvánatait a legmagasabb trón számolyához juttatni méltóztassék.

Az indítvány egyhangulag éljenzések között elfogadtatván, ahhoz képest miniszterelnök úr ő nagyméltósága táviratilag felkérte, hogy a törvényhatóság hódolatjeljes szerencse- és üdvökvánatait ő császári és apostoli királyi felsége legmagasabb születésnapja alkalmából a legmagasabb trón számolyához juttatni kegyeskedjék.

Elnök főispán úr azon örvendetes családi eseményre tekintettel, a melynek a jelenleg Laxenburgban székelő fenséges trónörökös pár, a legmagasabb uralkodó ház és a birodalom mindkét felének milliói reménytelen néznek eléje, azon hagyományos hűség és törhetlen ragaszkodás kifolyásából, a melylyel a törvényhatóság a legmagasabb uralkodóház iránt mindenba viseltetett, indítványozza, hogy ennek bekövetkeztével az összes hűfelekezetek templomaiban megyszerte megtartandó hála-isteni tiszteleten való megjelenésre valamennyi törvényhatósági tisztviselő, a községek képviselői és előjárói úgy nemkülönbén a törvényhatósági bizottság tagjai felhívassanak. Ezen felül indítványozza, hogy a várt örvendetes eseményt a törvényhatóság egy jótékonyczelu alapítványal örökítse meg.

Elnök főispán úr indítványá osztatlan lelkesedés között egyhangulag elfogadtatván, valamennyi törvényhatósági tisztviselő, a törvényhatósági bizottság tagjai, a községek képviselői testületei és előjárói felhívottnak, hogy a legmagasabb uralkodó házban legközelebb bekövetkezendő örvendetes családi esemény alkalmából megyszerte megtartandó hálaisten tiszteleten jelenjenek meg.

Megyénk alispánja pedig felhivatik, hogy annak bekövetkeztével törvényhatóságunk hódolatjeljes szerencse és üdvökvánatait a fenséges trónörökös pár előtt feliraltilag fejezze ki.

Egyidejűleg kimondatik az is, hogy ezen várt örvendetes esemény emlékére a törvényhatóság jótékonyczelu alapítványt tesz, mely czélból felhivatik az állandó választmány, hogy az alapítványi összeg nagysága, az alapítvány közelebbi rendelkezése és egyéb módoszatok iránt f. évi rendes özi közgyűlésünk elé javaslatot terjesszen.

Erről valamennyi szolgabírák és Nagy-Becskerek város polgármestere jelen határozatunknak minél szélesebb körben való közhírrétele czéljából, alispánunk ellen-

TÁRGYA.

A spanyol szinpad.

Francoziából átdolgozta Hegedűs Pál. (Folytatás.)

Vegyük például Lope de Vega egyik legeredetibb művét: a Bűnhődés bosszu nékiül-t. Targya Olaszország történelméből van véve, Lord Byron halhatatlanul tette Parisiána-ban. Családi dramáról van szó, melynek a szereplők rangja ad fontosságot. Egy ferrarai herceg, a kinek egy törvénytelen fia volt, nől vevén egy fiatal nőt, vérbűnös viszonyt fedez föl neje és fia között, elítelteti és lefejezteti mind a kettőt, és aztán eljarsát igazoló iratokkal küld az olaszországi udvarokhoz. A dramairó vagy lyrai költő ily tárgyban alkalmat talál, mint Lord Byron, a bűnös szerelem, két szerelmes mámore aggodalom követett és azon szomorú küzdelem esetelére, melyet egyszívben az apai és férj szeretele és szerelme vivnak egymással. A megindítás oly gazdag forrásai vannak itt, hogy szükségtelen újabb eseményekkel tenni bonyolultabbá a drámát. De a megsértett férfi feltékénységének rajza nagyon is egyszerű volna a spanyol költő szemében, ha valamely eredeti nemzeti jellemvonással nem domborítaná ki. Lope de Vega nem éri be egy szeretett fia által megcsalt apa erkölcsi szenvedésének vagy imádott feleség által megcsalt férj jellemzésével. Hőse nem volna spanyol hő, ha azt tenné, a mit hasonló esetben mindenki megtehet, és első fölindulásában megölné vagy a hóhér kezébe szolgáltatná a bűnösöket.

A point d'honneur Spanyolországban végtelenül több elővigyázatot és titokzatoságot igényel. A társadalmi szokások folytán a megsértett férfi bosszút köteles állni, de bosszújának okát rejtetgetni kénytelen. Lope de Vega hőse óvakodik is, nehogy fölindulásában elárulja sértésének okát. Midőn legin-

kább szenved, van annyi ereje, hogy senki sem sejtethi szerencsétlenségének titkát. Ekkor hideg számításal oly tervet főz ki, melynek segítségével a két bűnöst vétkük kikürtölése nélkül láb alól elteheti. A talált mód oly bonyolult, hogy más országban semmi esetre sem vinnék szinpadra. Csak egy sajátosság, sehol sem található nemzeti előtelettekkel telt közönség fogadhatja el. Nem spanyol képzelőtehetőség még fogalmat sem alkothat róla magának. Hogy azon ország conventiói szerint cselekedjék, melybe Lope de Vega helyezi, a ferrarai herceg azon kezd, hogy neje előtt hirtelen kijelenti, hogy ismeri bűnét. A mint remélte is, neje e hír hallatára elájul, ő pedig fölhasználja ezt az ajúlást, egy székhez köti, száját betömi és egy takaróval befedi. Ezután fiat hivatja és a mozdulatlan alakra mutatva, így szól: „Egy ferrarai nemes összeesküdött ellenem; tervét elárulták; rajta kaptam. Bosszuj meg, öld meg és ne kutasd, kicsoda.” A fiu habozik vagy legalább habozhatnék a rendkívüli parancsot végrehajtani. De a spanyoloknál az apai tekintély oly nagy, hogy az ingadozás sokáig nem tarthat. Mikor a fiatal ember aztán engedelmeskedik és az ismeretlen áldozatot megöli, atyja azonnal följelenti, hogy mostoha anyját azért ölte meg, mert félt, hogy az örökségen egy születendő gyermekkel kell majd megosztotnia. A fiatal ember, mielőtt felelhetne és védelmezhetné magát, szintén halálos szurást kap. Ily szinpadi fogások következtében aztán a két bűnös bűnhődik a nélkül, hogy valaki még csak gyaníthatná is tulajdonképeni vétküket.

Melyik másik országban lehetne ehhez hasonló kifejtést gigondolni a közvélemény igényének kielégítésére? A point d'honneur Calderonra ugyanazokat az agyafurtságokat erőszakolja, melyeket Lope de Vegara. A orvos becsülete című darabban don Gutierre megtudja, hogy nejének viszonya van valakivel; egy elfelejtett tör vezetői a csabító nyomára; hallja, hogy neje álmában egy nevet emleget; leskelődni kezd és abban a pillanatban lepi meg nejét, midőn egy vadaló

levelet ír. Féltékeny lesz és megcsaltnak hiszi magát. Meg akarja ölni a hűtelet. Eddig minden természetes és megfelel azoknak az érzelmeknek, melyeket az indokolt féltékenység minden országban kelthet. Don Guitarre nemzetisége azonban titokzatoságáról és bosszújának barbár ereditiségéről ismerszik meg. Neki nem elég, hogy neje meghall még azt is akarja, hogy senkise tudja, miért hal meg. Hogy a titok megtartásáról annál bizonyosabb legyen, éjnek idején maga megy egy sebészert, a kinek szemét bekötve, hogy házra ne ismerjen, mindenfele kerül utakon vezet házához és lefátyolozott neje elé állitva, törével fenyegetözve arra kényszeríti, hogy eret vágjon rajta és hagyja vért folyni míg meg nem hal. Másnap nagy fájdalmat szinlel, magasztalja nejének erényeit és keservesen panaszkodik, hogy egy ily szeretetre méltó társától fosztotta meg egy baleset. Neje beteg volt, ugymond; az orvos eret vágni rendelt, de az éjj folyamán a kötelékek, melyekkel a beteg kar be volt kötve, kétség nélkül megoldódtak, a minek folytán a szegény asszonyt a nagy vérvesztés következtében ágyában holtan találták. A tragédiát így követi a komédia; a gyilkosságot, hazugság. E lelkiismeretlenül alkalmazott két eszköz segélyével a férj megmenti becsületét. A közönség nemcsak nem ütődik meg ily agyafurk dolgokon, sőt helyesli és a dramairókra mintegy ráerőszkolja.

Calderonnak egy másik darabjában, melynek e sokat mondó czime van: Titkos sértésért titkos bosszu, a megsértett férj, don Lope d'Almeyda, érzelmeit még furfangosabb ügyességgel titkolja el. Nejének szobájában egy férfit talál, a kit tüstént megölné, de akkor az egész világ megtudná a bűnt és büntetést. Akaratával tehát leküzdí feltékénységét, a fiatal embert házának kapujáig vezeti és szives házigazdaként továbbra is fölajánlja házát. Vetélytársának bizalmát így megnyerve, a pillanatot lesi, mikor minden gyanú-keltés nélkül megölhette. Az alkalom egy tengeri csónakázáskor kínálkozik, melyet együtt tesznek. Távol a parttól, tanuk nélkül vannak.

Don Lope d'Almeyda meggyilkolja tarsát, a csónakból kidobja és azzal a birrel tér vissza a kikötőbe, hogy a fiatal ember a tengerbe fulladt. Erre haza megy, nejét meggyilkolja és, hogy a gyilkosság minden gyanuját elhárítsa, házát fölgyújtja. Az eljátszott jelenetet azzal egészíti ki, hogy nyilvánosan a nejevel eltöltött boldogságról és a fájdalomról beszél, melyet e szörnyű és hirtelen halál okozott. A féltékenységnek ez a conventiója, mely uralkodik önmagán és a szenvedést természetes kitöréseit a becsületérzés mesterkelt érzékenykedéseinek alárendeli, egyedül spanyol.

Még a vallásosságunk sincs meg Spanyolországban az az általános jelleme, melyről az egész világon megismerhetni a nagy keresztény család tagjait. Eredeti vonások által különbözik. A kereszténység egyik legnagyobb gondolatát, az evangélium egyik legmaghatóbb hagyományát nyújtja és oly tulzott jellemű teszi, a minő Spanyolország minden alkotása általában. Sarkigazságnak állítja föl, hogy a vallás egymaga, hacsak egy szikrája is él a legromlottabb szivben, pótol minden erényt. A legnagyobb bűnös is érdekessé lehet, ha a babonáskodás segélyével az orthodox valláshoz ragaszkodik. Calderon nem habozott e tárgyat az Áhitat a kereszt előtt című darabban szinpadra vinni. Ebben egy rablóvezérnek minden vétket tulajdonit és végül a kifejtéskor az isteni irgalommal a közönség szálmát is kéri azon ürgy alatt, hogy a bűnös gyermekora óta csaknem jeles tisztelettel viseltetett a megváltás íje iránt. Az Állhatatos fejedelemben, mely a spanyol szinpad egyik legszebb darabja minden európai szinpadon megértett és megcsodált jeleneteken kívül a nemzeti jellem egy oly sajátosság vonására akadunk abban, hogy a hő minden áron a szenvedést keresi, hogy vad kéjt érez gyötrelmeiben, sajnálja, hogy nem elég rosszul bannak vele és kinzóit ingerli. Egy megkínzott és sebekkel borított test szinpadra hozatala egészíti ki a nagyon is spanyol szokások és képét.

(Vége következik.)

ben, mint az állandó választmány elnöke azon felhívással értesítették, hogy az alapítványra vonatkozó állandó választmányi javaslatot az évi rendes őszi közgyűlésünk elé terjeszse.

Elnökölő főispán úr azon köztudomású tényre tekintettel, hogy ő császári és apostoli királyi Felsége dicsőfényesen uralkodó urunk és királyunk, a hullámsírból szebben mint valaha feltámadt Szegedet legmagasabb látogatásával valószínűleg szeptember havában szerencsétlenül fogja, indítványozza, hogy ez alkalomból egy diszkuldtóság alakítsanak, a mely ő Felsége előtt a törvényhatóság hódolatát Szegeden tolmácsolná és amennyiben erre a legmagasabb engedélyt kinyerni szerencsés leend, ő Felségét Temesvárra kísérné.

Elnökölő főispán úr ezen indítványa általános lelkesedés között elfogadtatván, a küldöttség vezetője Hertelendy József főispán úr, tagjai Tallián Béla alispán, Rónay Jenő főjegyző, Poroszkay Béla főügyész, herceg Thurn-Taxis Egon, gróf Csekönics Endre, gróf Karácsonyi Guido, gróf Karácsonyi Aladar, Csávossy Ignác, Dániel János, kir. tanácsosok, Karácsonyi László, báró Liphay Antal, Hertelendy Gyula, báró Nikolics Mihály, Dellimánich Imre, Rohonczy Gedeon, Dániel Pál, Sváb Károly, Joannovits István, Mihálovits Miksa, Urbán Andor, Damaszkín Arzen, Csávossy Béla, gróf Roggendorf Róbert, Rónay Alajos Gyertyánffy János, gróf Nákó Kálmán, Kiss Elemér, Dr. Ebner Alajos, Dr. Szentkláray Jenő, Jorgovits Photius, Panits Lyubomir, Gyertyánffy Ferencz, Várady Mihály, Hergholt Antal, Bakalovich Ágoston, Issekutz Antal, Buócz János, Rónay János, Kulifay Lajos, Schaffer Antal és Bujkovszky Gusztáv megye bizottsági tagok.

Hertelendy József főispán úr felhatalmaztatik, hogy azon esetre, ha a fentnevezett küldöttségi tagok közül néhányan megbízatásukat el nem fogadják, azok helyét másokkal pótolhassa és a küldöttségben való részvételre mindazon megye bizottsági tagokat meghívassa, akik ebbeli szándékukat nála esetleg bejelentették. A küldöttség polgári tagjai kizárólag magyar diszruhában, katonái és egyházi tagjai ellenben katonai illetve egyházi diszruhában jelenhetnek csak meg.

Az összejövétel helye és ideje a küldöttség vezetője által fog annak idején a küldöttségi tagok tudomására hozatni.

Ezről a fentnevezett küldöttségi tagok azon felhívással értesítették, hogy azt, valjon a küldöttségben részt vehetnek-e vagy sem, Hertelendy József főispán úrnak mielőbb tudomására hozni sziveskedjenek.

Jelen határozatunk Hertelendy József főispán úrral feliratilag közöltetik.

A megyei számvétség f. é. 2380. szám alatt kelt jelentése, mely szerint a nagy-beckereki főgymnasium fenntartási költségeire megszavazott 3700 frt évi segély fedezésére a nemzeti alapokamát jövedelmei elégtelenek. Ennek kapcsán olvastatott az állandó választmány következő véleménye:

A megyei számvétség jelentése szerint a nemzeti alap jövedelme a következő tételekből áll: 1. Az aranyjáradéki kötvényekbe fektetett 37.800 frt tőke kamat 1787 frt; 2. A földtermentesítési kötvényekbe fektetett 7100 frt kamata 355 frt; 3. A magánkötvényekbe fektetett 9774 frt 54 kr. kamata 637 frt 92 kr.; 4. A takarékpénztári betétek kamatai 86 frt 25 kr.; összesen 2866 frt 17 kr.

De a magánkötvényekbe fektetett tőkék után előirányzott 637 frt 92 kr. kamátjövetelem felette bizonytalan, mert az adások egy része igen rendetlenül, másik része pedig épen nem fizet, úgy hogy ezen czímen évi 300 frtnyi biztos jövedelemmel többre számítani nem lehet. Ezek szerint a nemzeti alap rendes évi bevételei 2500 frtnél többre elő nem irányozhatók. Ezen jövedelemmel céljaira megszavazott 3700 frtnyi szükséglet, mutatkozik tehát fedezetlen hiány 1200 frt, a mely hiány csak a tőke megtámasztásával volna fedezhető. Minthogy pedig a megye községei mult évi november hó 9-én 883. szám alatt kelt határozatával a nm. kir. vallás- és közoktatásügyi ministerium 1882. évi október hó 9-én 32386. szám, illetve a nm. kir. belügyministeriumnak ugyanezen évi október hó 4-én 49.123. szám alatt kelt rendelete alapján világosan kimondott, hogy a nagy-beckereki főgymnasium céljaira megszavazott évi 3700 frtnyi segély csupán addig fog kiszolgáltatni, míg az a nemzeti alap kamátjöveteleiből a tőke megtámasztása nélkül fedezhető lesz; minthogy továbbá a megye közönségének oly alap, melynek jövedelmei ezen hiány fedezésére felhasználhatók volna, nem áll rendelkezésére: az állandó választmány a többször érintett 3700 frtnyi évi segélynek folyó évi október hó 1-jével 2500 frtra való leszállításra hozza javaslatba. Egyidejűleg pedig utasítandónak vélelmezi a megyei tisztviselőket, hogy mind azon magánkötvényeket, a melyek kamatai rendszeresen nem fizetettek, mondja fel és a tőkét szükség esetén végrehajtás útján hajtsa be, a mely tőkék magyar aranyjáradék-kötvényekbe fektetendők.

Az állandó választmány véleményének felretételével, mielőtt ezen ügyben érdemleges határozat hoznának, felhívatik a nagy-beckereki főgymnasiumi bizottság, hogy a törvényhatóságunk által a nagy-beckereki főgymnasium fenntartására eddigelő nyújtott 3700 frtnyi évi segélynek 2500 frtra való leszállítására tekintettel, gondoskodjék a se-

gélyösszeg leszállítása folytán a főgymnasium költségvetésében beállandó 1200 frtnyi hiány fedezeti módjáról s ebbeli határozatát terjeszse Nagy-Beckerek város képviselő testülete elé, a mely által az tárgyalandó és az arra hozandó határozattal a folyó évi szeptember hó 24-ikére egybehívott rendes őszi közgyűlésünk elé terjesztendő.

Ezről megének alispánja, mint a nagy-beckereki főgymnasiumi bizottság elnöke, úgy nemkülönben Nagy-Beckerek város közönsége jelen határozatunk kiadása mellett értesítetnek.

Nagy-Beckerek város polgármestere folyó évi 6417. szám alatt bemutatja a nagy-beckereki főgymnasium fennállásának biztosítására a mult évi november hó 9-én 883. szám alatt kelt közgyűlési határozat értelmében kiállított alapító oklevelet 4 tiszta példányban.

A bemutatott alapító oklevelek végleges megerősítés végett a nm. kir. vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz felterjesztetnek. Erről a megye alispánja tudomás végett értesítetnek.

A földmivelő osztály helyzetének javításához.

A földmivelő osztály helyzetének javítása a legújabb időkben élénk eszmecsere és életre való mozgalom tárgyát képezi főleg az oly serényen és sikeresen működő Gazdakörben.

S e tekintetben valóban igen sok üdvös reformra van még szükség, mert az kétségtelen, hogy a magyar földmivelés és kisbirtokos osztály ügyszólván napról-napra szegényedik és pusztulásnak indul. De hogy ezt megakadályozzuk, hogy a mutatkozó bajt orvosoljuk, először mindenesetre a diagnoszt kell lehető szigorúan és elfogulatlanul megállapítanunk. S e tekintetben két ellentétes álláspontot látunk az eszmecsere folyamán felmerülni. Az egyik fél a baj okát a földbirtok túlságos megterhelésében, az eladósodás ellen védelmet nem nyújtó hiányos törvényekben, a másik fél a földmivelő osztály munkátlanosságában, a takarékoság hiányában, pazarlásban stb. keresi.

És ha teljes szigorúsággal tapintunk a seb eleveire, ha a baj keletkezését nem a felszínen mutatkozó jelenségek után itéljük, de az azzal szerves összefüggésben álló tényezőket és törvényeket is kutatásunk tárgyává tesszük: bizony csak kevéssé leszünk bevallani, hogy a magyar földmivelés és kisbirtokos osztály szegényedésének és pusztulásának oka első sorban önmagában rejlik. Ne álltassuk magunkat hiu illúziókkal, ne takargassunk hibáinkat, de mutassunk rá a baj külforrására minden tetova nélkül, s gyökerében igyekezzünk kiirtani a kórt, mely a magyar földmivelő osztály életét rágódik.

Mindenki nagyon szereti példaképpen felhozni az amerikai mezőgazdaság rohamos fejlődését, az amerikai farmer jólétét; csak hogy ezt nem kivétel törvények, hanem a földmivelő osztály fáradhatatlan szorgalma, munkássága, takarékosága idézték elő. Az amerikai földmivelő vagy kisbirtokos nem helyeli el telenül az esztendő felét, nem megy a korcsmába kvaterkázni és kártyázni, nem csap olyan disznótorokat, névnapokat, keresztelőket, lakodalmakat s a jó ég tudja mi mindent, a mire sokszor felesztendei jövedelem rámege, mint a magyar földmivelés és kisbirtokos; de megfogja az eke szarvát maga, versenyt dolgozik munkáival, ott van mindenütt, a hol meg kell a dolog végét fogni, s e mellett összehuzza magát, nem csinál luxust, nem költelezik hiába, nem megy korcsmazni, agarrászni, hanem a helyett olvassa a szaklapokat, a könyveket s igyekszik felhasználni mindazon újabb javításokat, jó tanácsokat stb. a melyek által gazdaságát fejlesztheti, jövedelmét megerősítheti.

Nálunk? A földmivelés és kisbirtokos osztály legnagyobb része nem él betűvel; a kalendarium az ő könyvtára s olykor egy-egy kisebb politikai újság az orakuluma.

Szaklapra, szakkönyvekre nem telik; de ha a cigány eltalálja a nótáját, mi az az öt-tíz frt — oda dobni a bögösnék?!

Somoru ez, de hát így van. A tényeket megváltoztatni nem áll hatalmunkban. S hogy ez másként legyen, ahhoz kell legalább is egy emberöltő. Szigorúan kötelező iskolázás, alapos, lelkiismeretes nevelés; ez az a mi a bajon segíthet. Bele kell oltani népünkbe a józanságot, munkás életet, takarékoságot, szorgalmat előre törekvést és a tb. mert ezek nélkül a legüdvösebb törvények sem menthetik meg a magyar földmivelés és kisbirtokos osztályt a folytonos pusztulástól.

Egy emberöltőig azonban mégis bajos ezzel a dologgal várni. Ezt készséggel elismerjük. S e szempontból részünkről is szükségesnek tartjuk, hogy az állam gyámság alá vegye azokat, a kik oktatlanul a saját vesztükre törnek.

Nincs más mód, mint kénszeríteni az embereket — a jóra; akaratuk ellenére is meg kell akadályozni elpusztulásukat, elő kell segíteni boldogulásukat. S erre a célra kétség-telenül egyik alkalmas eszköznek látszik az amerikai államok legnagyobb részében különböző értékfokozattal érvényben levő othonbiztosító törvény (Homestead exemptions-law.)

E törvények célja az, hogy minden családnak állandó lakás és föld biztosítsanak. Habár a legtöbb államban a homesteadtörvényen alapuló előjogok csak a családöt illetik, e tekintetben még sem állnak fenn egyöntetű határozományok.

E törvények legtöbbjének szelleme azt célozza, hogy a telek a család fő vigyázatlansága vagy szerencsétlensége miatt elidegeni-

téstől megóvassék, és állami érdekek, az állami politika feladatának tekintik azt, hogy minden állampolgárnak annyi önállóság biztosítsanak, a mennyi egy telek birtokával össze van kötve.

Texas köztársaság 1839. évben az első amerikai homestead-törvényt bocsátotta ki. 1849. évben Vermont államban alkottatott ily törvény és ettől kezdve csaknem minden állam e törvények elvét vallotta politikájának. Tizenöt államban a homestead-törvény az alkotmány nagyobb alkotórészt képezi; más államokban erről külön törvény intézkedik. Azon államok, a melyekben még a teleknek végrehajtások alóli kivételét tárgyzó törvény nincs, csupán a következők: Connecticut, Delaware, Maryland, Oregon és Rhode-Island. Pennsylvania államban az ingó és ingatlan vagyonnak végrehajtások alóli mentessége csupán 300 dollár értékig terjed. Azon államokban, a melyekben homestead-törvény létezik, a végrehajtások alóli kivétel földbirtok értéke iránti határozományok nagyon különbözők, a Maine, New-Hampshire és Vermont államokban meghatározott 500 dollárnyi érték képezi a minimumot, a Californiában és Newadában 5000 dollárban megállapított érték pedig a maximumot. Ismét más államokban a telek értéke korlátozva nincs, az 40—200 acre kiterjedéssel bírhat, (40 acre Michigan, 200 acre Texas államban) városokban vagy falvakban pedig a homestead 1/4 acre kiterjedéstől egészen egy acronyi területig terjedhet, s hozzá tartozóknak tekintetnek a rajta lévő épületek és a telek minden tartozékai.

Azon 33 államban, melyekben a telek az adósságok miatti kénszerelés alól kivétel, az erről szóló törvényekben többnyire oly fenntartás foglaltatik, hogy egyes esetekben, minők: a homestead vétele iránt költött szerszedsébből származó követelések, az ily telek terhelő kézműves-zálogok (liens) vagy adóttartozások esetében a homestead a végrehajtás alól nem mentes. Ugyanaz áll a végrehajtás alól kivett ingó vagyona is oly tartozásokat illetően, melyek ezen ingó vagyon megvételéből keletkeztek. Az ingó vagyonnak a kénszerelés az Unio minden államának alkotmánykönyveiben találatnak. Ezen törvények szerint is változik a végrehajtások alól mentesített ingó vagyon értéke, míg pedig 100 dollártól 1000 dollárig terjedő pénzürtékben; egyébként az egyes államok törvényei az adós családjának megélhetését nem csak a ruhák és házi eszközöknek, de a szerszámoknak, földmivelési eszközök, vetőgépek, házi állatok, a polgári foglalkozáshoz szükséges könyvtáraknak és műszereknek, sőt az üzleti tőkének is a végrehajtások alóli mentesítése által biztosítják.

Ezen törvényeket gróf Andrássy Géza, a ki négy társával a mult évben az amerikai gazdasági viszonyokat a hely színen részletesen tanulmányozta egy kis füzetben*) megjelentetésre készített és ismertet. Azt az állítást azonban, hogy ezen törvények tették lehetővé millió meg millió acre földeknek a telepítvények keletkezését s a vagyon szerző polgárok millióit vonzotta Amerikába, teljességgel nem vagyunk hajlandók aláírni; mert ha nem lett volna a föld Amerikában olyan potom olcsó, és oly őserőben levő termékeny talaju, a minő tényleg volt és igen sok helyen az ma is; hanem a helyett drága is, rossz is, adókkal és illetékekkel is megterhel lett volna, bizony a homesteadtörvény nem igen csábította volna az embereket és pedig a munkára, takarékoságra elhatározott munkaképes embereket a kivándorlásra. De csábította az, hogy ott aránylag kevés befektetéssel oly adó- és illetékmentes birtokot kaphat, a melyen két keze munkájával, józan takarékosággal nem csak tisztességgel megélni de biztosabb jövőt is lehet alapítani. A homestead-törvényre szükség volt azért, hogy a jelzálogi hitelképesség megszorítása által mintegy kénszerítsék a birtokost a takarékoságra, megóvják az oktatlan kiadások és költelezésektől, szóval hogy törvényes eszközökkel biztosítsák számára az existenciát, mert különben az államoknak könnyen meggyűlhetett volna a bajuk a proletárrá lett idegen elemekkel.

S különben azok a homestead-törvények sem biztosítják az othon, az existenciát oly merevséggel, mint azt némelyek a törvényből kiolvassák. Hiszen a törvények világosan körírják, hogy a törvény védő szírnai alá vett „othon“ bizonyos követelések fejében szintén elárverezhető, és pedig: ha valamely adósság az „othon“-t képező birtokostre betáblázta, mielőtt azt a tulajdonos mint othonát bejegyeztette volna; az illető földbirtok megfúzetlen vételára vagy annak része fejében; a birtok javítására szolgáló anyagok és kézi munka ára az állami adó; özevgy férfi vagy nő (vagy ha az illető nem házias saját maga) által felvett és elismert jelzálog-kölcsön fejében stb.

Ebből tehát az tűnik ki, hogy az „othon“ birtoklását a homestead-törvény nem biztosítja absolute, hanem korlátozva annak meg-vagy inkább túllerhelését s némi részben megakadályozza a birtokos tönkerejtését.

S hogy ily irányban nálunk is szükséges volna megfelelő intézkedéseket tenni, azt részünkről is elismerjük s csak örömmel üdvözölhetjük azon életre való mozgalmat, mely ez irányban a Gazda-körben megindult.

A végtelétől azonban óvva intünk; mert ez utóvégre a magánjogi viszonyok oly felforgatására vezethetne, minek könnyen több kárát látnók mint hasznát.

*) Az othon mentesítő törvények. Budapest, 1883. Kapható Grill Károly könyvkereskedésben Budapestben.

A önröndelkezési jog korlátozása közt is bizonyos alsóbb fokú fejlettség mellett az egyéni és ezzel szorosan összefüggő nemzeti jólét érdekében kétségtelenül indokolt, de nem szabad ezt oda általánosítanunk, hogy miatta az életrevaló elemek prosperálása, az általános jólét egészséges fejlődése hátráltatva legyen. Az éremnek csak egyik oldalát nézzük, de mindkettőt s vigyázzunk arra, nehogy a fényes felét elfekettítsük abban az igyekezetünkben, hogy a kopott felét egy kicsit megfúzetítsuk.

Színészet.

Szombaton aug. 18-án, 8 cs. kir. apostoli felsége legmagasabb születésnapja megünneplésül: „Mátyás király első kalandja“.

Ugy látszik, az alkalmi darabokban nem nagyon bővelkedik a társulat repertoírja, mert különben nem értjük e régi, a mai kor izlésétől feltűnően elmaradt darab színre hozatalát, melyben egyes banális élezcen kívül mulattatót alig talál. Inkább szeretnénk volna ha Mátyás királyt szimpada hozni akarták, Mátyás diákok látni Baloghtól, melylyel a szereplők és a közönség egyaránt nyert volna. Különben a czimzerep az igazgatásban kitűnő személyesítőre talált, s Gerőfiné is derekasan igyekezett felejtetni a darab gyengeségeit.

Vasárnap aug. 19-én Almási Tibamérnek „Tót leány“-a került színre, mely a budapesti népszínházban Blaháné egyik legsikerültebb alakítása. Öszintén szólva a darab magában nem olyan, hogy Blaháné vonzereje nélkül oly sikert aratott volna, mint valóban aratott és arát még mindig a fővárosban. Talán ennek tudandó be, hogy a mi közönségünket, mely a szinkört egészen megölté, meglehetősen hidegen hagyta. Pedig Erdei Berta a tót leány, és Szombati Misó szerepében pompás alakokat mutattak be és Vinczené Örsze asszonya valamint Kuttassy Janka Juliskája ellen sem lehetett semmiféle kritikának kifogása. Kissé indisponált volt Balogh, ki nem játszott oly sikerrel, mint azt töle máskor megszoktuk.

Hétfőn, szent István napján „Boccaccio“-t hozta színre a társulat. Alig van az utolsó években színre került operettek közül egy is, mely népszerűség tekintetében Suppé e kellemes zenéjű művével versenyezhetne. A szövegíróknak is könnyű munkájuk volt, mert alig volt egyéb dolguk, mint a dekameron sikamlós novellái közül kiválasztani a színrehozhatók s a kalandjairól híres költőt odaállítani önköltő alkájai közé, hogy ismét megjelenjen köztünk a minden könnyűvérsége és könnyelműsége mellett is oly há novelláiról. A czimzereprellé, ha megemlíti, hogy Gerőfiné asszony kezében volt, mert akkor tudható, hogy Boccaccio elragadta a nagyszámú közönséget. Partnere Mészárosné Fiametta szerepében, noha a czimzereprellé gyengébb, volt, mégis megfelelt a várakozásnak és nagy sikert aratott különösen a leveláriával és a „hűség dallal“ („Ha már enyém a szíved“). Melletők még Szombati és Marcell, előbbi a kádár, utóbbi a szatócs szerepében váltak ki. Mint mindig, úgy ez este is, a kar kitelt magáért.

—ó. —s.

Meghívás.

A Torontálmegeyi gazdasági egyesület f. évi szeptember 2-án d. e. 11 órakor Nagy-Kikindán a Curia nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A földmivelési-, ipar- és kereskedelmi nagyméltóságú m. k. ministeriumtól vissza küldött alapszabályokban teendő módosítás, és azok újbóli felterjesztése.

2. A választmány és elnökség részéről előterjesztendő javaslatok.

Indítványok.

3. A közgyűlést megelőzőleg d. e. 10 órakor ugyanott választmányi ülés tartatik, a melyre az egyesületi választmányi tagok tisztelettel meghívattak, és megjeleni fölkértenek.

Zsombolya, 1883. augusztus 18-án.

Gróf Csekönics Endre,

egyesületi elnök.

Fölhívás.

A Torontálmegeyi gazdasági egyesületnek f. évi június 17-én N.-Kikindán tartott közgyűlésén hozott határozata alapján a f. 1883. évre kötelezett 6 frt és 2 frtos évi rendes tagsági díjak augusztus 1. egészben befizetendő lévén; tisztelettel felhívattak az egyesületi tagok, hogy ezen befizetést, legcélszerűbben posta utalvánnyal alólított elnökhöz Zsombolyára küldve, szeptember 10. teljesíteti sziveskedjenek, mely határidőn túl a hátralékos tagdíjak az alapszabályok 8. §-a értelmében postautalvánnyal utján fognak beszédetni.

Zsombolya 1883. augusztus 18-án.

Gróf Csekönics Endre,

egyesületi elnök.

* S

királykor, unahelybeli nagyságt és eszere szónoklatotta. Szóalás és hvetendő rtióban ralkalmazá tosihatjuk ajlatos kóról hangz „Isten á d ajlatoskod nunkat, Y fay Lajos városi és ez alkalom hogy eg megigérté ret illeti igen szép burger M urat azon zene befor

* 6

napja elő világitva. ten ideán kodó fejed képe. Es levő és zenekar zenét a m oltói őrsz színté a k rvegyőz. r lámpa vacr petve e gy oktatás utá ságot előlr mesterük megmará, mérvben fe büszke leh és a köz játékok f utczái és teg nagysz kor gondol talmas eső sen, hogy r módjához nos — fog karnak a főp

* A

ítelt kit ház nagy ünneplés az érdeke közönségát hívja

* A

a beiratá 31-en delez napok délut vitó— és p első ízben keresztlő h magukkal h hó 21-én.

* Ö

tálmegyei t Antal“ című öszöndíjra „alapítványi tőndíjért m szak folyat vagy II. évő juk (vagy a folyamodvat évről szóló

* J

13.j.sz.fogyt

A nag

22-én 13. j. közhírré tet kezdve az a a főgymnási emeltettek. Kelt N 1883. évi at

1319.sz.

A nag ministerium rendeletével kilometer k akadályozás helyreállítás 84 krnyi k nézve f. évi kor, a hegy várt, József lati árlejtés Miről v sítottak, ho

HIRHARANG.

*** Szent István, első koronás királyunk** névnapján, délelőtt 10 órakor, ünnepélyes isteni tisztelet tartott a helybeli róm. kath. parochia templomban a nagysága Schaffer Antal, pápai kamarás, apát és esperes-plébános úr által segédlettel. A szónoklatot Kovács János, káplán úr tartotta. Szónoklatának alapeszméjét a honfoglalás és honfentartás történelmi adatai és követendő magunkartartása képezte, helyes deducióban részletezve a módozatokat, melyeknek alkalmazásával államügyünket továbbra is biztosíthatjuk. Beszédje végén imára hívja fel az ajtóközönséget, és száz meg száz ajkáról hangzott el a magyarok dicső himnusa: „Isten áld meg a magyart!”. Ott láttuk az ajtóközönség közt Hertelendy József főispánunkat, Várady Mihály kir. tanácsost és Kulifay Lajos polgármestert; továbbá a megyei, városi és katonai tisztikart. Az egyházi zene ez alkalommal kitűnő volt, dacára annak, hogy egynehányan, kik közreműködésüket megígérték, nem jöttek. — Különös dicséret illeti Steinbach Antalné úr nagyságát egy igen szépen előadott „Ave Maria”, Kadelberger Mór urat tenorsóloja és Salik József urat azon fáradozásáért, mellyel az ének és zene betanulása össze van kötve.

*** Ő Felsője a király** születés napja előestéjén városunk fenyésein ki volt világitva. A kilobogozott megyeház erkélyzeten ideálisan ragyogott dicsőségesen uralgó fejedelemünk életnagyságu transparentképe. Esti 8 órakor kivonult az alakulóban levő és csupa apró gyerekekből álló tüzeltői zenekar nyári egyenruhában, és tartott tiszteletet a király, jobb és baloldalt két tüzeltőt jelvényező transparentjét száz meg száz csillagó lámpa varázsoltta elő. Nagyon meg voltak lepelve a gyerekek zenekartól, hogy alig két havi oktatás után ily eredményt illetőleg szabatos-ságot elérhetett. Ugy látszik, hogy Kornis karmesterük érti a zenei pedagógiát, és ha ő megmarad, és eddigi fáradozásait ugyane mervén folytatni fogja, úgy kevés idő múltán büszke lehet a tüzeltői intézmény zenekarára, és a közönségnek is lesz többször alkalma, játékok fölött gyönyörködtetni. A város főbb utcái és terei szint eltorlaszultak a rengeteg nagyszámú közönségtől, a mely csak akkor gondolt a hazamenésre, midőn egy hatalmas eső beállott, és pedigen oly rögtönösen, hogy nem maradt más hátra, mint a futas módjához — mely sűrű széken, de hasznos — fogni. E miatt maradt is el a zenekarnak a főparancsnoknál szándékolt tisztelegése.

*** A munkakiállításra odaítélt kintüntetéseik** f. hó 26-án a város-ház nagytermében d. u. 5 órakor fognak ünnepélyesen kiosztani, mely alkalomra az érdekelteket és a mélyen tisztelt közönséget ezennel teljes tisztelettel meghívja a rendezőség.

*** A helybeli főgymnasiumnál a beiratások** f. augusztus hó 29., 30. és 31-én délelőtt 9—12ig történek, ugyanazon napok délutánjain tartották a félévelit, javító- és pótlóvizsgálatot. Azon tanuló, kik első ízben lépnek az intézetbe, kötelesek a keresetlel levelet vagy születési bizonyítványt magukkal hozni. N.-Beckereken 1883. auguszt. hó 21-én. Az igazgató.

*** Ösztöndíj pályázat.** A tónaltalmegei tanítók által létesített „Steinbach Antal” című alapítvány az évi 50 frtból álló ösztöndíjra ezennel pályázat hirdettetik. Az „alapítványi oklevél” értelmében ezen ösztöndíjért mindkét nembeli oly tanítóképezzédszek folyamodhatnak, kik a tanítóképezzédszek I. vagy II. évfolyamát elvégezték és kiknek atyjuk (vagy anyjuk) az alapítványnak tagjai. A folyamodványhoz csatolandó: a) a lefolyt tanévről szóló bizonyítvány, b) a folyamodó-

*) Jövő számunkban egész terjedelmében közlendjük. Szerk.

nak atya (vagy anyja) évi fizetéséről szóló hatóságilag kiállított bizonyítvány, c) családi értesítő. Kik ezen ösztöndíjt elnyerni óhajják, felhivatalnak folyamodványukat közzé kell béklyegezve és a most érintett okmányokkal felszerelve, bezárólag f. évi szeptember hó 15-ig előírott-hoz beküldeni. N.-Beckereken 1883. augusztus hó 15-én. — Steinbach Antal, kir. tanfelügyelő, mint az alapítvány kezelője.

*** Tanító választás.** Tek. Hölzl Lőrincz nagy-beckereki községi népiszkolai tanító nyugalmaztatása folytán megürült állomásra f. hó 17-én Redl Ferenc barátmajori (Vasmegeye) tanító választott meg. — Nevezetben 5 évek előtt kitűnő erőt nyert a népnevelés, mert a barátmajori egytanítójú iskola, — hol a tanítás azelőtt egészen rendszertelen és teljesen elhanyagolt vala, — a nevezettnek 5 évi fáradozása buzgalma és kitűnő szakképzettsége folytán teljes 6 osztályúvá fejlődött, sőt a tiszta horvátjűk növényedékek szabatos magyarsággal feleltek a legutóbbi vizsgákon. E fényes siker arra bírta Vasmegeye közönségét és a kormányt, hogy Redl 300, illetve 100 frt jutalomban részesítse. Volt ugyan a folyamodók közt (kik számára 54-en valának) több jeles egyén is, sőt voltak, kik a megválasztottnál kitűnőbb tanítói oklevéllel bírtak, de miután az illetők vagy fiataláguknál fogva a tanítói pályán még praxist, gyakorlati eredményt fel nem mutathattak, vagy az illetőknek nem oly nehéz, úttörő feladattal kellett megküzdenni, mint Redlnek, oly szembetűnő, frappans eredménynyel nem is dicsekedhettek, az iskolaszék Redlnek adott előnyt. Tehát ha betű szerint nem is, de híven alkalmaztatott a kijelölt bizottság elve, mely szerint a sok jeles közül a jelesebbek kandidáltakat s ezek közül ismét a legjelesebb választott meg.

*** A t-arádáci ev. ág. egyház** Szeberényi Lajost, a bányakerületi ev. püspöknek hazafias érzelmű és kitűnő műveltségű fiát választotta meg papjává. Az arádai tótajku nép józanságára nevezetesen, hogy a „Hlasnik” hazaelenes, magyar gyűlölet lap olvasásaival táplált híveinek első kérelmük új papjukhoz az volt, miszerint a magyar nyelv tanítására több gondot fordítsanak mint elődje, mert szegények, ugymond, hogy magyarul úgy szólnán mint sem tudnak.

*** Hymen.** Kéler Ákos megyei tisztügyiész Trandaff Ilka — Trandaff György zsidóvári földbirtokos leányával jegyet váltott. Szívbeli örömdünké szép frigynek és kívánjuk rá az ég bő áldását!

*** A n.-beckereki városi korházban** 14 nap előtt közmélszék mütéte vitelt véghez egy 10 éves sabaczi fiún (Szerbia), ma holnap teljesen gyógygyulva utazik haza atyjával.

*** Szemeses köthártyalob járvány.** A pancevoai járás több községében, nevezetesen Czrepajon és Franzfelden szemeses köthártyalob járvány állapított meg, Czrepajon 438 kifejlődött és 70 kisköfo, Franzfelden 93 kifejlődött és 41 kisköfo ily beteg talaltott. A helyg és honvédelmi miniszteriumok által szakorvosnak Dr. Fener Nathán — ki a bécsi egyetemen a szemészet magán tanára volt — küldetett le. A bajt katona viseltek hozták haza, lassacskán az egész községet inficiálta.

*** A budapesti állami közép-ipartanodában** (VIII. ker. bodzafa-utca 28. szám) a beiratások szeptemberhó elsején kezdődnek és 15-ig tartanak. Az intézetbe rendes tanulóul felvételtnek: 1. azok, kik az iparos tanuló számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték s legalább is jó osztályzatú bizonyítványuk van; 2. a polgári iskola, gymnasium vagy realskola négy alsó osztályából jó sikert bizonyítványt nyertek; 3. iparos segédek és mindazok, a kik a kívánt előkészítéssel felvételi vizsgálat után bizonyítják. Azon tanuló, a kik valamelyik közép iskola négy alsó osztályának elvégzése után lépnek az intézetbe, jogosítva vannak az egy évi önkéntességre.

*** A villamos kiállítás alkal-mából** szombaton 1883. évi aug. 25-én és pénteken szept. 7-én egy-egy kéjmenet

rendeztetik a nagy-kikinda—nagy-beckereki vasút alábbnevezett állomásairól Bécsbe mérsékelt menedjűk fizetése mellett, és pedig: N.-Beckerekről Bécsbe és vissza II. osztály 29 frt 40 kr., III. osztály 19 frt 60 kr.; — Török-Becsbe—Franyováról II. osztály 27 frt 80 kr., III. osztály 18 frt 50 kr.; — Nagy-Kikindáról II. osztály 25 frt 90 kr., III. osztály 17 frt 20 kr. — Megjegyzések: Két 10 éven aluli gyermek számára az illető osztály helyre szóló egész jegy váltandó. Egy felnőtt ember egy gyermekkel egy egész II-ik osztályú jeggyel és egy egész III-ik osztályú jeggyel a második osztályú helyen, egy II-ik osztályú jeggyel pedig a harmadik osztályú helyen utazhatik. Minden jegy 25 kilogrammnyi podgyász-szabadsultra adigényli. A menetérti-jegyek 14 napra érvényesek, az elindulás napját is beleértve. Visszautazásra a fularvonatok kivételével bármely menetrendszerű vonat használható. Visszamenetkor az utazás tetszés szerint bármely állomáson, a térítjegyek érvényességi tartamán belül, egyszer félbe lehet szakasztani, mi mellett az utazó, mihelyt a vonatot elhagyja, azonnal az állomási főnöknel tartozik bemutatni jegyét, hogy ez az utazás félbeszakasztását a jegyen előjegyezhesse.

*** Assicurazioni Generali.** Az „Egyetértés” igen melegen tartott köszönet nyilvánítást közöl Liptó Szt. Miklós és Verbitz községektől, a gyors és pontos kifizetést illetőleg, melyet az Assicurazioni Generali a július hó 13-án ezen községekben történt felletre nagy tűzkárok után teljesített. Mint értesülünk, száakra rug a leégett házak és más épületek száma, melyek ingóságokkal együtt nevezett intézetnél biztosítva voltak és dacára azon roppant munkának, melyet az ily tömeges kár felvétele okoz, néhány nappal a borzasztó tűzvész után az Assicurazioni Generali által a károk felvétele, melyek összesen 182000 frtba lettek megállapítva, befejeztettek és a helyszínen azonnal ki is fizetettek. Ezen eljárás leginkább igazolja, mily óriási előnyöket nyújt a közönségnek az ily jelentékeny intézetnél való biztosítás.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

Mezőgazdasági és műszaki irodalmunk terén kétségtelenül a legelső helyek egyikét foglalja el a „Gazdasági Mérnök” című szaklap, a mely hét évi fennállása óta a gazdasági és technikai ismeret terjesztésére és népszerűsítésére valóban igen hasznos szolgálatakat tett a magyar közönségnek. — Helyén valóban látjuk azért, hogy ismételve felhívjuk a művelt közönség figyelmét e kiváló szaklapra, melynek egyetlen művelt és a korral haladni kívánó gazda, mérnök, építész, gyáros és iparos asztaláról sem volna szabad hiányozni. Tájékoztatóul legyen elég csak legutóbbi pár számának gazdag és változatos tartalmából kiemelni a következő cikkeket: A megyék és a gazdasági egyletek reformja. A czukorgyártás Oroszországban. A hamburgi nemzetközi állatkivállítás (cikksorozat) a lap saját tudósítójától tekintettel hazai viszonyainkra, képekkel). Fatenyésztésünk fejlesztése. A nyereség (képpel). A gazdasági gépmunkások megóvása. A czukorra pártóltogetése. Új szerkezetű aknás csapok (3 ábrával). A Panama-csatorna. Lesseps Ferdinánd (élet- és jellemrajz kitűnően sikerült arcképpel). Anglia közénforgalmáról (Kropf Lajos angol mérnökötől, a G. M. saját levelezőjétől). A Panamacsatorna óriás kotrógépe (képpel). A magyar, osztrák és német malomipar. Budapest főváros nyilvános vízműve. A diósgyőri állami acélgálya. Gözmotorok a kis iparosok részére. A gyümölcs szaszalása (7 képpel). A kötött talajok megmunkálása. A Hudson-alagút (képekkel) stb. különös felemeltést érdemel e jelesen jelesebb cikkeket mellett a lap két állandó rovata. Az egyik a gazdasági szemle, mely a hazai és külföldi gazdasági mozgalmakat, gazdasági egyesületek működését éber figyelemmel kíséri; a másik a tállalmányok rovata, melyben a legújabb közérdeklő tállalmányok s a szabaddalmi ügyek terén felmerülő érdekebb mozzanatok vannak ismertetve; e rovat, képekkel is illusztrálva levén, úgy a gazdakkal mint az iparosokkal igen sok hasznos újítást ismert meg. — Ezekon kívül említést érdemel a vállalatok rovata, melyben a hazai építkezésekre vonatkozó előleges hirdemények közöltenek, továbbá a vegyesek s a kérdések és felvilágosítások felettébb érdekes és tanulságos rovata. Végül ki kell emelnünk a lap

gazdag hirdetési rovatát, melyben a legkülönfélébb gazdasági és ipari gépek és eszközök, lakásberendezések, felszerelések, gazdasági, háztartási és sport-cikkek stb. stb. legjobb beszerzési forrásait találja meg az olvasó. — A „Gazdasági Mérnök” megjelenik minden héten csütörtökön, díszesen kiállítva s képekkel gazdagon illusztrálva. Szerkeszti és kiadja Gonda Béla m. kir. miniszteri főmérnök, műegyetemi mtanár. Előfizetési ára egy negyedévre csak 2 frt 50 kr. — Előfizetéseket még ez év elejétől kezdve is elfogad a „Gazdasági Mérnök” kiadóhivatala (Budapesten, csillag-utca 8. sz. a.)

Menettery

a nagy-kikinda-nagy-beckereki vonalrészen.

	reggel	déltűn
Nagy-Kikinda indulás	4. —	2.45
Váalom „	4.36	3.15
Karlova „	5. 3	3.35
Beodra „	5.22	3.49
T.-Becsbe-Franyova „	5.33	4.33
Kumán „	5.55	4.57
Mellenceze „	7.21	5.17
Ellemér „	7.51	5.40
Nagy-Beckerek érkezés	8.15	6. —
	déltűn	este
Nagy-Beckerek indulás	8.30	6.15
Ellemér „	8.51	6.44
Mellenceze „	9.15	7.14
Kumán „	9.34	7.40
T.-Becsbe-Franyova „	10. 3	8.22
Beodra „	10.43	9.13
Karlova „	10.56	9.32
Váalom „	11.16	9.55
Nagy-Kikinda érkezés	11.45	10.30
	déltűn	este

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

NYILTTÉR. *)

Nyilt válasz Türki Nándor urnak.

Tek. szerkesztő úr!
Becces lapjának f. évi 33-ik számában Türki Nándor úr hivatalon prókatorként — bár, mint mondja, több helybeli előkelő család nevében — egy közleményt tesz közzé, melyben reá utalva állítólag helytelen eljárásomra, e város t. közönségét jóskarólag (?) figyelmezteti, hogy az általam képviselt céggel érintkezésbe jönni óvakodjék. — Ha Türki Nándor urnak e városban amugy is eléggé ismeretes személyét, vagy az általa ellenem s illetve az általam képviselt céggel a kereskedelmi világban eddig szepülődelni megörzött erkölcsi reputációját ellen telt jogtalan és igazságtalan támadásait venném csupán tekintetbe, ezekre valóban nem találnám méltónak e helyen válaszolni, mert az ily fajta embereket — a mennyiben őket erkölcsiileg képesítettnek találnám arra, hogy engem egyáltalán sérthetnek — legfeljebb a kutyahorogossal tudnám csak megtraktálni. De egyrészt az általam képviselt céggel a kereskedelmi világban eddig szepülődelni megörzött hitele, de másrészt a helybeli nagyérdemű közönség iránt viseltetett legmélyebb tiszteletem és becsülésem arra ösztönöznek, hogy az igazság érdekében és eddigi kifogástalan eljárásom igazolására felálljak.
Szemtelen hazugság és rosszakaratú rágalomnak kell nyilvánítanom Türki úr azon állítását, mintha ügynökeim leginkább kisasszonyok és özvegyek járatlanságát használnák fel ügyeink megörzésénél, és még szemtelenebb állítás az, mintha általam egy 75 — 80 frtos kötelezvényt aláíratnám, ezért egy haszonvetlen régi varrógépet küldének nekik, mert fizetemben kizárólag csak új varrógépek léven kaphatók, a megkötött ügyletek csakis ezekre szólnának és csakis ilyeket szolgáltatnak ki az előre kölcsönösen megállapított vételárért — a Türki úr által hivatkozott család sem — a mint ő tövesen mondja — 75, hanem csak 50 frtot kötelezte magát a régi varrógépek átadása mellett egy új gépre felülfizetni, és az sem azért adta vissza a gépet, mivel az állítólag rosz volna, hanem — amint ő azt a tek. kapitányi hivatal előtt kijelentette — azért, mert ő Wehler és Wilson gépen léven szokva van, az új gépet nem kezelheti és azért nem is használhatja. — Ez tek. szerkesztő úr, Türki úr szemtelen hazugságával szemben a tiszta igazság.

Még csak két kitéleért Türki urnak, hogy „honnan pottyantak ide” és „a Geschaft már meg van kötve”, annyit akarok válaszolni, hogy czegem bizonyára nem Számorsról és bizonyára nem oly módon, mint ő pottyant ide, és hogy czelozatos „Geschaft” kifejezés egyáltalán nem jól hangzik egy ily „dupla zsidó” ajkairól, a ki — ki tudja mi okból — megtagadta hitét és így bizonyára meggyőződését is.
A midőn meg kijelentem, hogy Türki Nándor urat egyáltalán nem tartom erkölcsiileg képesítettnek arra, hogy ő vele a sajtó terén továbbra csak egy szóval is polemába bocsátkozzám, jelen soraimnak becces lapjában való felvételét kérve maradtam

alázatos szolgálja
Hell Béla,
Neidlinger G. czég helybeli képviselője.

*) Az e rovat alatt közölt cikkektől nem vállal felelősséget a szerk.

H I R D E T É S E K.

13.j.sz.főgym.1883. Hirdetmény. (275—2.1)

A nagy-beckereki főgymnasiumi bizottságnak f. hó 22-én 13. j. sz. a. hozott határozatához képest ezennel közhírré tétetik, hogy a tandíjak az 1883/84-iki tanévtől kezdve az algyimnasiumi tanulóknál 8 frt 40 krról 13 frtra, a főgymnasiumi tanulóknál pedig 12 frtről 17 frtra felemeltek.

Kelt N.-Beckereken, a főgymnasiumi bizottságnak 1883. évi augusztus 22-én tartott üléséből.

Kulifay Lajos,

polgármester,
mint a főgymnasiumi bizottság alelnöke.

1319.sz. (269—1.1)

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú közmunka és közlekedési m. kir. ministerium f. évi augusztus hó 14-én 21.693. sz. a. kelt rendeletével, a Begacsatorna écskai vonalának 92—93. kilométer közti szakaszán előfordult partszakadások megakadályozása czéljából létesítendő 9 drb rőzesarkantyú helyreállítására vonatkozó tervezet kivitelét 558 forint 84 krnyi költséggel engedélyezvén, ezen munka kiadására nézve f. évi augusztus hó 27-én, délelőtti 11 órakor, a begacsatornai m. kir. mérnöki hivatalban (Temesvárt, Józsefkulváros, Bonnáz-utca 22. sz. a.) zárt ajánlati árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni akarók oly felhívás mellett értesíttetnek, hogy a 10% kötpénzzel terhelt, szabályszerűleg

lepecsételt és 50 krros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatokat f. évi augusztus hó 27-én, délelőtti 11 óráig, előírott hivatalhoz annál inkább fnyujtsák be, minthogy a későbbben érkező, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A benyújtott ajánlatban kiteendő, miszerint az általános és részletes feltételeket az ajánlattevő ismeri és magát azoknak aláveti.

Az engedélyezett műtervezet és vállalati feltételek alulírott hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők. Temesvárott, 1883. augusztus hó 17-én.

A begacsatornai kir. mérnöki hivatal.

2925. sz. 1883. Árverés. (247 -3.3)

A módosi kir. járásbírósg mint tkvi hatóság részéről az 1883. évi 1539. sz. a. kibocsájtott árverési hirdetmény részbeni módosítása mellett közhírré tétetik, hogy Nagl Alfred bécsi lakos végrehajtatójának, Mesterovits Pál csödtömege végrehajtást szenvedett elleni 1000 frt tőke, továbbá 12000 forint tőkeösszeg után 1877. évi július hó 1. napjától számítandó 7% kamatok és ugyanezen időtől fogva számítandó 7% késedelmi kamat 3000 frt erejéig, 6 frt 22 kr. perbeli, 15 frt 46 kr. eddigi és 11 frt ezenel megállapított árverés kérésű költség iránti végrehajtási ügyében, valamint az 1881. évi 60. t. cz. 166. és 167. §§-aira tekintettel ezennel csatlakoztatott külön végrehajtási ügyekből folyó következő követelések behajtása czéljából is, nevezetesen: végrehajtató javára 1880. évi 3831. sz. a. C. 101. sorsz. alatt bekeblezett 443 frt 97 kr.

tőke, ennek 1880. január 1-től járó 6% kamatai, 9 frt 32 kr. költség, továbbá 1500 frt tőke, ennek 1879. október 1-től járó 6% kamatai, 8 frt 13 és 20 frt 99 kr. ban megállapított költség, végül Kohn I. L. n.-beckereki lakos javára 1879. évi 4696. sz. a. C. 83. sorsz. a. bekeblezett 1000 frt tőke, 6% kamat és 17 forint 90 kr. költség, ugy 1879. évi 5121. sz. alatt C. 87. sorsz. alatt bekeblezett 1000 frt tőke, ennek 1879. évi szeptember 15-től járó 6% kamatai, 7 frt óvási, 1/3% váltódíj, 135 frt 50 kr. és 15 frt 90 kr. költség iránt a módosi kir. jbi-róság területéhez tartozó Horváth-Bóka község 257. sz. tjkvben A. I. alatt Mesterovits Pál tulajdonául felvett nemesi birtokrésznek 36254 frtnyi becsárban való nyilvános elárverezése ezennel elrendeltetik, és annak foganatosítására a határidő 1883. évi szeptember hó 3. (harmadik) napjának, délelőt 10 (tíz) órájára ezen kir. jbi-róság hivatalos helyiségében kitzetetik.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, a melyen alul is az árverésre kitzűtt birtokok eladatni fognak.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 5%-át, vagyis 1812 frt 55 krt az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság Módoson, 1883. évi márczius hó 22-én.

A nagyméltóságú közmunka és közlekedési m. kir. miniszterium f. évi augusztus hó 8-án 21978. sz. a kelt rendeletével a Begacsatorna nagy-beckereki vonal 88-ik kilométer szakaszán építendő 7 darab partvédsarkantyú ujbóli helyreállítására vonatkozó tervezet kivételét 500 frt 37 kr. költséggel engedélyezvén, ezen munka kiadására nézve f. évi **augusztus hó 27-én**, délelőtti 10 órakor, a begacsatornai m. kir. mérnöki hivatalban (Temesvárt, Józsefkülváros, Bonnáz-utca 22. sz.) zárt ajánlati árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni akarók oly felhívás mellett értesítenek, hogy a 10% kötpénzzel terhelt, szabályszerűleg lepecsételt és 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatokat f. évi augusztus hó 27-ig, délelőtti 10 óráig, alólírott hivatalhoz annál inkább nyújtják be, mint hogy a későbbben érkező, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A benyújtott ajánlatban kiteendő, miszerint az általános és részletes feltételeket az ajánlattevő ismeri és magát azoknak aláveti.

Az engedélyezett műtervezet és a vállalati feltételek alólírott hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők. Temesvárt, 1883. évi augusztus hó 15-én.

A begacsatornai kir. mérnöki hivatal.

A nagyméltóságú közmunka és közlekedési m. kir. miniszterium f. évi augusztus hó 14-én 22999. sz. a kelt rendeletével a Begacsatorna toráki hidján szükségessé vált kijáratosi munkákra vonatkozó tervezet kivételét 789 frt 64 krnyi költséggel engedélyezvén, ezen munkák kiadására nézve f. é. **augusztus hó 27-én**, délelőtti 9 órakor, a begacsatornai m. kir. mérnöki hivatalban (Temesvárt, Józsefkülváros, Bonnáz-utca 22. sz.) zárt ajánlati árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni akarók oly felhívás mellett értesítenek, hogy a 10% kötpénzzel terhelt, szabályszerűleg lepecsételt és 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatokat f. évi augusztus hó 27-én, délelőtti 9 óráig, alólírott hivatalhoz annál inkább nyújtják be, mint hogy a későbbben érkező vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A benyújtott ajánlatban kiteendő, miszerint az általános és részletes feltételeket az ajánlattevő ismeri és magát azoknak aláveti.

Az engedélyezett műtervezet és a vállalati feltételek alólírott hivatalnál, hivatalos órákban megtekinthetők. Temesvárt, 1883. évi augusztus hó 17-én.

A begacsatornai kir. mérnöki hivatal.

Arverési hirdetmény.

Torontálmegeye közönségének 269/1883. kgy. számú határozatával a volt n.-kikindai kerületi pénztár alapítványát képező ingatlanoknak nyilvános árverés útján való eladása rendeltetvén el, e célból a szóbeli árverés megtartására határidőül folyó 1883. évi **szeptember hó 4-ike** és esetleg több utánna következő napjai tüzetnek ki. Az árverés mindenkor d. e. 10 órai kezdettel Nagy-Kikinda községében fog megtartatni.

Eladás alá kerülnek a n.-kikindai 312. sz. tjkvben 691. ház szám a. összeirt 10 hold 846 □-öl területű u. n. Plantage kert felülépitményei és tartozékaival együtt, kikiáltási ár 5000 frt; — az ugyanezen tjkben 3638. h. sz. a. 1 hold területű cserépető hely felülépitményei és tartozékaival együtt, kikiáltási ár 2000 frt; — az ugyanezen tjkben 7. h. sz. a. 304 □-öl területű házhely felülépitményei és tartozékaival együtt, kikiáltási ár 2500 frt; — az ugyane tjkben 135. h. sz. a. 487 □-öl területű házhely felülépitményei és tartozékaival együtt, kikiáltási ár 2000 frt; — és végre a n.-kikindai 5473. sz. tjkben 86 hold területtel kitüntetett ugynevezett Erdei föld, kikiáltási ár 12900 frt.

Figyelmeztetnek a venni szándékozók, hogy ajánlatok csak azoktól fogadtatnak el, kik a kikiáltási ár 10%-át alantírott kiküldött kezeikhez előzőleg lefizették. Az árverési feltételek Torontál mege összes szolgabírói hivatalainál, valamint Nagy-Kikinda, Zombolya, Marienfeld, Heufeld, Mokrin, Szt.-Hubert, Osztern, Tiszahegy, Bánát-Komlós és Kis-Orosz községek előjáróságainál a hivatalos órákban megtekinthetők.

N.-Beckereken, 1883. évi augusztus 7-én.

Rónay,
főjegyző.

Arverési hirdetmény.

Alólírt községi előjáróság részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező regáljog a korcsmahelyiséggel 1883. évi november 1-től 1886. évi október 31-ig, Magyar-Ittebe községében nyilvános árverésen 1883. évi **augusztus 26-án**, bérbeadati fog. A feltételek a községben megtekinthetők.

Kelt Magyar-Itteben, 1883. augusztus 5-én.

Kovács Sándor, **Csongrády János,**
jegyző. bíró.

Hirdetmény. (245—3.3)

Mellyel ezenel közhírré tétetik, hogy Szerb-Keresztur községében a község tulajdonát képező italmérségi jog a községi nagy vendéglő tágas helyiségeivel együtt, mint nemkülömben a tiszai halászlé jog a helybeli községben hivatalos helyiségeiben f. évi **augusztus hó 26-án**, reggeli 10 órakor, három egymásután következő évekre és pedig 1884. évi január hó 1-től 1886. december hó 31-ikig bezárólag terjedő időtartamra árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adati fognak.

Kikiáltási ár az egy évi italmérségi jog gyakorlására 1066 frt, a halászlé jog egy évi gyakorlására 276 frt. Felhivatnak az árverelni szándékozók, hogy fenti napon vagy személyesen az itteni községben megjelenjenek vagy zárt ajánlatokat 20% bánatpénzzel ellátva fenti nap reggeli 9 óráig alólírt előjáróságnál nyújtják be.

Az árverési feltételek Szerb-Keresztur községében az árverés napjáig a hivatalos órák alatt betekintheők. Szerb-Keresztur, 1883. évi július hó 31-én.

Szasszer Lőrincz, **Setyerov Vász,**
h. jegyző. bíró.

Arverési hirdetményi kivonat.

A n.-beckereki kir. e. f. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Horváth Imréné, szül. Tóth Julis, török-becei, és Horváth Éva, férj. Horváth Istvánné, petrovozellői lakosok végrehajthatóknak, Horváth Mátyás és Horváth Sándor, török-becei lakosok végrehajthatást szenvedők elleni 40 frt tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajthatási ügyében a nagy-beckereki kir. tszék területén lévő, Török-Becse községben fekvő, 738. számú tjkvben A. I. 1009. részlet- és 758. összeirási számok a. foglalt ház és belsősége az árverést 400 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1883. évi **szeptember hó 22-ik** napján, délelőtti 10 órakor, Török-Becse község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók, végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 40 frtot közpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék tkönyvi osztályának 1883. évi május hó 5-én tartott üléséből.

Arverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtható az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a tek. nagy-beckereki kir. törvényszék 6665/1879. sz. végzése által Gorgey János, bpesti ügyvéd mint Damaszkín János csödtömege javára, Szofronka András és érdekesei, hajdusitai lakosok ellen 12554 forint 55 kr. tőke, ennek 1879. évtől számítandó 5% kamatai és eddig összes perköltetés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtható alkalmával bíróságilag lefoglalt és 11460 frta becsült lovak, kocsik, házak, belsőségekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladati fog.

Mely árverésnek a 3991. sz. 1883. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Hajdusitza községben leendő eszközzésére 1883. évi **augusztus hó 21-ik** és a köv. napokon, délelőtti 8 óráig határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárán alól is eladati fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiifizetendő.

Kelt Módoson 1883. évi augusztus hó 1-én.

Perisich Ferencz,
kir. bír. végrehajtható.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-beckereki királyi törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a török-becei takarékpénztár végrehajthatóknak, Sz darszky Pera, franyovai lakos végrehajthatást szenvedők elleni 9 frt 38 kr. hátralékos tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajthatási ügyében a n.-beckereki kir. törvényszék területén lévő, Franyova községben fekvő, a 709. sz. tjkvben A. I. 719. régi összeirási szám alatt foglalt házra 160 frtban, továbbá az ugyanezen községi 1769. sz. tjkben A. I. 4591. r. szám alatt foglalt 6 holdnyi urbéri földnek ötdrészére 149 frt 50 krosban, és az ugyanezen községi 1770. sz. tjkvben A. I. 1491/a. részlet szám alatt foglalt 700 □-önyi szőlőnek negydrészére 24 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. é. **szeptember hó 12-ik** napján, délelőtti 10 órakor, Franyova község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 16 frtot — illetve 14 frt 95 krt és 2 forint 40 krt közpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelm. a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1883. évi január 24-ik napján tartott ülésében.

Hirdetmény. (265—1.1)

A nagy-beckereki jótékony nőegylet három díjat és pedig 25., 15. és 10. frtos összegekben tűzött ki a Nagy-Beckerek város területén szolgálatban lévő erényes, szorgalmas, ügyes és kipróbált hűségű nőcseledek megjutalmazására. Az 1-ső díj elnyerhetésére legalább tíz-, a 2-ikra legalább hét-, a 3-ikra pedig legalább 5 esztendei folytonos és szakadatlan szolgálati időnek kimutatása kívánatik meg; mely körülmény valamint a fentebb jelzett tulajdonságok a szolgálat-adó s két szomszédnak ugy a városi kapitányi hivatalnak erre vonatkozó bizonylataival igazolandók. Felhivatnak ennél fogva az ezen díjakat elnyerni óhajtók, miszerint ily módon felszerelt kérvényeiket f. é. **szeptember hó 1-ig** alólírott alelnöknel annál is inkább benyújtják, mivel az ezen időn túl beadandó kérvények figyelembe vételini nem fognak.

Kelt a nagy-beckereki jótékony nőegylet választmányának 1883. évi május hó 19-én tartott üléséről.

Sierban György, **Steingaszner Hermin,**
nőegyleti titkár. nőegyleti alelnök.

A megye ttes bizottságának 1882. évi június hó 12-én 454. bgy. sz. a. kelt határozatával Torda községben évi 300 frt fizetéssel szervezett jegyzőségű állomás betöltésére a választás f. évi **augusztus hó 26-án**, reggeli 9 órára, Torda község házában kitézetik.

Mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak és a jegyzői vizsgát letették, a magyar, német nyelvet szóval és írásban bírják, felhivatnak, hogy kellően felszerelt folyamodványaikát folyó évi augusztus hó 25-ig alólírtán benyújtják.

Nagy-Beckereken, 1883. augusztus 7-én.

Bakalovich Ágoston,
szolgabíró.

Arverési hirdetményi kivonat.

A n.-beckereki kir. e. f. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vucsetics Arsen, tarrasi lakos végrehajthatóknak, Belits Szávka és Belits Jóna, szinte tarr asi lakosok végrehajthatást szenvedők elleni 152 frt 14 kr. tökekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a nagy-beckereki kir. törvényszék (a török-becei kir. járás-bírószék) területén lévő, Tarras községben, illetve határában fekvő, az 53. számú tjkvben A. I. (91. 92.) részlet- és 52. összeirási szám alatt foglalt ház, udvar és kertre, 426 frtban és az ugyanott A. I. 1910. részlet-szám alatt foglalt szőlőre, 47 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi **szeptember hó 29-ik** napján, délelőtti 10 órakor, Tarras község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozók, végrehajtható kivételével, tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 42 frt 60 krt, illetve 4 forint 70 krajczárt közpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1883. é. július 21-én tartott ülésében.

Arverési hirdetmény.

Mellyel N.-Beckerek város tanácsa részéről ezenel közzététetik, hogy az újonnan épült községi iskolai épületben lévő I., II., V. és VIII. számú bolti helyiségeknek 1883. évi november 1-től kezdve 3. esetleg több évre leendő bérbeadása tekintetéből f. évi **augusztus hó 27-én**, délelőtti 9 órakor, a városi épület nagy termében nyilvános árverés fog tartatni, melyre bérelni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva meghivatnak.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt az árverés napjáig a II. tanácsnoki irodában naponta megtekinthetők.

N.-Beckereken, 1883. évi augusztus 9-én.

Nikiforovits Eta,
tanácsnok, hely. polgármester.

Értesítés. (246—3.3)

A miasszonyunkról nevezett községi iskolánövegy vezetője alatt álló zárdai r. kath. iskolákban az 1883/84. tanévi beiratások **szeptember hó 1-3-ig** bezárólag tartatnak és pedig: délelőtti 8—12 óráig; délután 3—5-ig. A beiratási díj ugy mint mindig 2 forint 25 krra terjed. 4-én a plebania templomban „Veni sancte” elertása után kezdődik a rendes előadás; miről a t. cz. szülők és gyámokat ezenel értesítjük.

Nagy-Beckerek, 1883. augusztus hó 8-án.

Igazgatóság.

Pályázati hirdetés.

Theodorovits Luczián, Szanád község jegyzőjének elhalálózása folytán ezen község jegyzői állomásnak betöltésére ezenel pályázat hirdettetik azzal, hogy a választás f. évi **szeptember hó 15-én**, reggeli 9 órakor, fog Szanád községében megtartatni.

A fizetés következő:
Közpénzben 300 frt,
Napidíjban 30 frt,
Irodai átalány 80 frt,
4 öl kemény fa, 5 öl szalma, 50 font só, 25 font gyertya és egy sertés megváltás fejében összesen 167 frt 10 kr.; 50 p. m. buza, 30 p. m. árpa vagy kukorica, szabad lakás és kertnek élvezete és végül a magán munkálatokért a községi szabályrendeletben megállapított munkadíjak.

Felhivatnak mindazok, kik pályázni óhajtanak, hogy a kellően felszerelt folyamodványt f. évi szeptember hó 14-ig alólírotthoz benyújtják.

T.-Kanizsán, 1883. évi augusztus hó 9-én.

Issekutz Antal,
szolgabíró.

Pályázat. (273—1.1)

Szükségem van egy a jegyzői szakmában tökéletesen jártas kisegítőre és pedig 4 óra. Havi fizetés 30 frt. Bótoson, 1883. évi augusztus hó 7-én.

Barjaktarovics István,
k. jegyző.

Egy a jegyzői teendőkből

teljesen jártas segéd kerestetik, teljes ellátás (mosáson és lakások kivül) és 15 frt havi fizetés mellett; vizsgázott egyén előnyben részesül; állomását azonnal elfoglalhatja. Levélbeni megkeresések alólírotthoz intézendők.

Szerb-Szt.-Péter, (Torontálmegey) 1883. aug. 14-én.

(270—1.1) **Tatarovits,**
jegyző.

Két fiu vagy leány

felvétetik az iskolai időtartamra teljes ellátásra. Bővebbet e lapok kiadó hivatalában. (262—3.2)

2 jó házból való gymnasiumi tanuló

egy tisztességes családnál előnyös feltételek mellett teljes ellátásban felvétetik; bővebbet meg tudhatni jelen lap kiadóhivatalánál. (274—1.1)

Löffler Jónás, izr. hitközségi titkár és okleveles főelemi tanító, 1—2 tanuló teljes ellátására elfogad. A nevelői és tanításbeli felügyeletet magára vállalja. — Szabad óráiban leckeórák adására, magánoktatásra, vagy pedig valamely üzlet könyvvezetői teendőjének ellátására hajlandónak nyilatkozik. Lakása: izr. templom-épületében. (263—2.2)